

מיצוי פוטנציאל התפקודי והמקצועי של האחות

שולמית בניטה, RN, MA, מנהלת תחום נהלים והנחיות מקצועיות
ענבל עמית, RN, MHA, ראש אגף האחיות ואחות ראשית

רקע

פעולת סיעוד הינה פעולה המעוגנת כפעולת "עיסוק בסיעוד" בתקנות בריאות העם. היא מותרת לביצוע לכל אחות על פי הכשרתה המקצועית והיא רשאית לבצע בכל מקום בו נדרש הטיפול. האחיות על ביצוע בטוח של פעולות אלה ועדכון הידע הרלוונטי לביצוען, חל על האחיות המוסמכות. ביצוע הפעולות מותנה בהוראת רופא או בפרוטוקול חתום על ידי המנהל הרפואי וכן עמידה בתנאים המחייבים.

מטרות

- לבדוק את הערכה העצמית של האחיות שהיא מסוגלת לבצע את התפקיד המקצועי
- לזהות את החסמים לאי ביצוע פעולות הסיעוד במחלקה (חוסר בידע מעשי, חוסר בידע עיוני, חוסר בידע מעשי ועיוני, לא רלוונטי למחלקה)
- לבנות הכשרות עיוניות ומעשיות בהלימה לצורכי האחיות

שיטה

נבנה שאלון מיצוי פוטנציאל לאחות המוסמכת לפעולות סיעוד. שאלון זה נשלח במייל הארגוני ובווטצאפ המחלקתי. תחילה, כל אחות מילאה את פרטיה האישיים: שם, ת.ז, מחלקה והכשרה. לאחר מכן, עבור כל פעולת סיעוד השיבה האם מבצעת את הפעולה (כן/לא). במידה ולא, השיבה: לא מבצעת בגלל חוסר בידע עיוני/מעשי/ידע מעשי ועיוני/לא רלוונטי למחלקה.

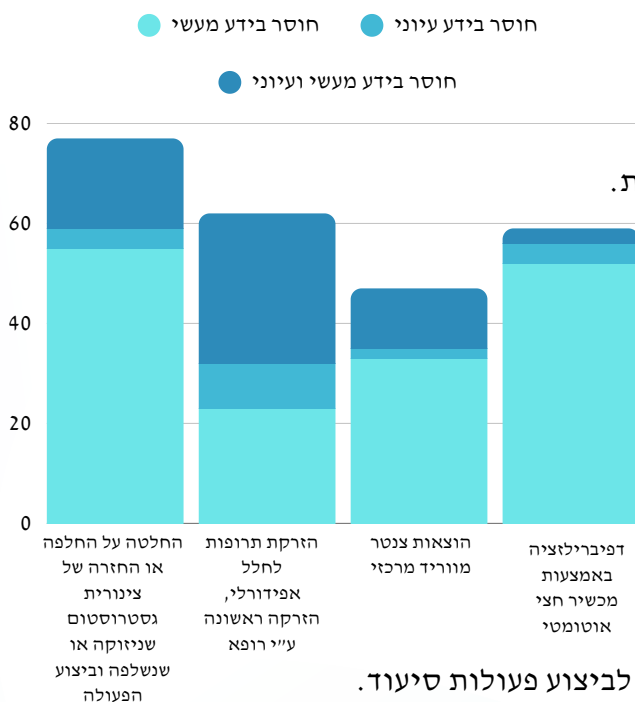
התשובות נאספו ונותחו לגבי כל פעולה ופעולה.

תוצאות

510 אחיות מתוך 683 (75%) ענו על שאלון פעולות סיעוד לאחות המוסמכת. 392 תפקדו כאחיות במחלקה ו-118 כאחיות בתפקיד ניהולי (אחראית, סגנית, ראש צוות, מדריכה קלינית).

השכלה: 43 אחיות מוסמכות, 349 אחיות תואר ראשון, 118 תואר שני ו-309 הכשרה על בסיסית.

מניתוח הנתונים עולה כי ישנן 4 פעולות בהן לפחות 30 אחיות העידו כי הן לא מבצעות עקב חוסר ידע מעשי/חוסר ידע עיוני:

מסקנות והמלצות

לאור הממצאים עולה כי יש לשאול את האחיות לרמת המסוגלות שלהן לביצוע פעולות סיעוד. לבנות הכשרות עיוניות ומעשיות בהתאם לפערים שזוהו, הרצאות, למידת עמיתים, סרטונים ועוד ולהטמיע במחלקות בביה"ח.

תכנית התערבות

- הצגת הנתונים לאחות הראשית ולצוות מטה האחיות, ולאחיות האחראיות
- הפצה והטמעה של נהלים/פרוטוקולים
- בניית תוכנית הכשרה מעשית סימולטיבית
- למידה באמצעות למידת עמיתים, הרצאות, סרטונים ועוד
- הטמעה ויישום של מיצוי הפוטנציאל התפקודי של האחיות במחלקות בביה"ח